

Parlamentul
Republicii Moldova

DB-01 nr. 25
24 ianuarie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (nr. 7 din 18.01.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și menționează următoarele considerente.

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de dl Dorian Istratii, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Proiectul prevede completarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social cu art. 9² "Evaluarea și managementul de caz al beneficiarului de ajutor social".

Potrivit Notei informative la proiect, scopul acestuia constă în responsabilizarea beneficiarilor de ajutor social prin reducerea dependenței de ajutor social, încurajarea beneficiarilor apti de muncă de a participa la măsurile active de ocupare a forței de muncă, incluziunea familiilor beneficiare de ajutor social, motivarea persoanelor ce primesc ajutor social de a se încadra în câmpul muncii, dacă sunt apti de muncă.

În subsidiar, reținem că autorul proiectului menționează că elaborarea proiectului este una din condiționalitățile determinate de Banca Mondială privind matricea de Politici aferentă Programului de operațiuni pentru politici de dezvoltare pentru Republica Moldova pentru anul 2024.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66

și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de lege, relevăm că este necesar avizul Guvernului Republicii Moldova, care va conține opiniile Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Finanțelor, fiind totodată, necesară efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, în temeiul art. 35 alin.(1) din Legea nr. 100/2017.

II. Obiecții de conținut și tehnico-legislative

5. Potrivit art. I din proiect, structura teritorială de asistență socială la determinarea dreptului la ajutor social, a măsurilor de ocupare în câmpul muncii va efectua o evaluare a cauzelor care duc familia la situația de dificultate. Astfel, etapa de evaluare trebuie să fie însoțită de *„dezvoltarea unui plan care poate include furnizarea de măsuri de asistență socială, inclusiv servicii sociale, iar în cazul familiilor cu beneficiari apti de muncă și măsuri de ocupare în câmpul muncii”*.

Conform enunțului al doilea al normei de completare, structura planului desfășurat va fi cuprinsă într-un act emis de Guvern care urmează să prevadă: măsurile de asistență socială, serviciile sociale, măsurile de ocupare a forței de muncă. Pentru un spor de claritate, recomandăm ca textul *„însoțită de dezvoltarea unui plan care poate include furnizarea de măsuri de asistență socială, inclusiv servicii sociale, iar în cazul familiilor cu beneficiari apti de muncă și măsuri de ocupare în câmpul muncii”* să fie substituit cu textul *„însoțită de un plan care, după caz, să determine măsurile de asistență socială, serviciul social, inclusiv măsurile de ocupare în câmpul muncii în cazul familiilor cu beneficiari apti de muncă.”*

Suplimentar, menționăm că, cuvântul „poate” din redacția propusă de autor, comportă risc sporit de aplicare subiectivă a normei, fapt pentru care sugerăm excluderea acestuia din primul enunț.

În partea ce ține de enunțul doi din normă, se recomandă excluderea cuvântului *„identificarea”*, întrucât inițial opțiunile de suport urmează să fie cuprinse într-un act normativ în modul stabilit de Guvern, iar ulterior la aplicarea normei, în funcție de circumstanțele atestate de structura teritorială de asistență socială, va fi identificată opțiunea de suport.

6. Fără a diminua importanța propunerii legislative, menționăm că, proiectul necesită a fi reevaluat în vederea asigurării cerințelor de claritate, calitate și accesibilitate obligatorii proiectelor de acte normative. În acest context, remarcăm Hotărârile Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 26/2010 și nr.26/2016, unde Curtea apreciază că norma de drept trebuie să corespundă celor trei criterii de calitate: accesibilitate,

previzibilitate și claritate, iar "la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate".

Asupra oportunității promovării și adoptării proiectului de lege, urmează să se pronunțe Parlamentul în ședință plenară, ținându-se cont de sugestiile expuse în prezentul aviz.

Tatiana MALAI,
Șef adjunct Direcție generală

Ex.: Olga Barbălată
Tel. 820-183